

Mapy, vizualizace, prezentace dat a výsledků geografického výzkumu

V některých případech bývají geografové označováni za nepříliš dobré ekonomy (sociology, urbanisty,...) s mapou. Ukazuje to na fakt, že právě vizualizace dat pomocí mapového vyjádření či naopak získávání dat z nich je jedním s rozpoznávacích znaků geografie. Nyní už minuly doby (zejména v prostředí humánní geografie), kdy téma nebo problém nebyly „opravdu geografickými“, jestliže nemohly být studovány či popisovány prostřednictvím map.

Regionální geograf Richard Hartshorne dokonce napsal:

...v práci geografa je použití mapy natolik důležité, že ....se zdá fér navrhnout geografům opravdový prubířský kámen k otestování geografických kvalit jakékoli studie, kterou se zabývají: jestliže problém nemůže být zásadně studován pomocí map – obyčejně pomocí srovnání více map – potom je otázkou, zda vůbec náleží do oblasti Geografie.....

Definice mapy je obtížná a proměnlivá:

... holistická reprezentace a intelektuální abstrakce geografické reality, která slouží k účelové komunikaci; transformuje relevantní geografická data do konečného produktu, který je vizuální, digitální nebo hmatový...

Zatímco v historii mapy oslovovaly pouze úzký okruh relativně vzdělaných lidí, v dnešní době se stává porozumění mapě součástí obecné gramotnosti a formou mapy je vyjadřována či ilustrována řada běžných informací (od předpovědi počasí po novinové zprávy).

V humánní geografii slouží mapy v nejjednodušší podobě pouze k lokalizaci určitého jevu či fenoménu.

V pokročilejší formě slouží jako jiné, než tabelární znázornění dat – čímž samozřejmě přidávají určitou informační hodnotu.

Mapy ovšem nezůstávají omezeny pouze na prostředí geografie a jako vizualizační pomůcku je využívají i takové obory jako je např. sociologie či psychologie.

Prezentační dovednosti

Přípravu jakékoli prezentace lze rozdělit do dvou fází:

1. ideová (náměr, struktura a scénář přednášky);
2. technická (technická příprava prezentace)

Ideová část zahrnuje především vhodnou volbu názvu přednášky, který by měl vystihovat téma a současně být alespoň minimálně originální.

Dalším krokem je ujasnění komu je přednáška určena. Ve velké většině případů je často laickému či do problému nezasvěcenému publiku obsah přednášky tlumočen příliš složitou formou.

Mezi další problémové body patří především délka přednášky (obvyklé je spíše překročení požadované doby). Za kritickou hranici udržení pozornosti posluchačů bývá označováno 20 minut.

Přednášku je vhodné strukturovat do tematických bloků. Málokterá přednáška s počítačovou podporou umožňuje plynulou změny tématu během prezentace.

Při přípravě PowerPointové prezentace je vhodné dodržovat několik technických pravidel. Zásadní je střídmost při zaplnění snímku obsahem. Určitým vodítkem je rovněž minimální velikost písma, která by rozhodně neměla být menší nežli 16 bodů.

Ač to současný software umožňuje, je většinou dobré rezignovat na využití různých animací či zvukových doprovodů, které často vyznívají rušivě.

Nevhodné je číst text ze slidů, naopak dobře působí doplňující a rozšiřující informace, pro něž je slide pouze vodítkem.

Mezi jiné typy prezentací patří např. webové prezentace.

Následující nebude předmětem testu:

Geografická pracoviště v ČR

- Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova, Praha
- Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno
- Katedra geografie, Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, Brno
- Katedra sociální geografie a regionální geografie, Přírodovědecká fakulta, Ostravská univerzita, Ostrava
- Katedra geografie, Pedagogická fakulta, Západočeská univerzita, Plzeň
- Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého, Olomouc
- Katedra geografie, Pedagogická fakulta, Univerzita J.E.Purkyně, Ústí n.L.
- Katedra geografie, Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice
- Katedra regionální ekonomie a správy, Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita, Brno
- Katedra regionálního a místního rozvoje, Fakulta sociálněekonomická, Univerzita J.E.Purkyně, Ústí n

Kdo je kdo v české humánní geografii

viz prezentace

Kdo je kdo ve světové humánní geografii

Brian Berry 1934

Angličan působící v USA – činný v oblasti ekonomické geografie a geografie osídlení (Geography of Market Centers and Retail Distribution – práce v tématu centrálních míst).

Michael Chisholm 1931

Angličan zabývající se studiem land use, opět témata centrálních míst a prostorových vzorců využití půdy.

Richard Chorley 1927

Angličan, vedoucí proponent směru kvantitativní geografie.

Harm de Blij 1935

Nizozemec působící v USA, témata politické a regionální geografie.

Reginald Golledge 1937

Australan zabývající se behaviorální geografii.

Derek Gregory 1951

Angličan spojující geografii a širší témata sociální teorie.

Torsten Hagerstrand 1916

Švédský geograf zabývající se procesy prostorové difúze a v mikro-měřítku otázkami tzv. time-geography.

Peter Haggett 1933

Angličan, čelná osobnost geografie jako „spatial science“ (Locational Analysis in Human Geography).

Peter Hall 1932

Angličan orientující se na městské a regionální plánování, high-tech průmysl

David Harvey 1935

Angličan s přesahy do metodologie geografie (marxismus) a urbánní ekonomické geografie (Explanation in Geography, Social Justice and the City).

Ronald J. Johnston 1941

Angličan zabývající se geografii města, politickou geografii a historickou geografii.

Paul Knox (1947)

Angličan – socioekonomická geografie (zejména geografie města a ekonomická geografie)

Doreen Massey

Angličanka se specializací na regionální a ekonomickou geografii (Spatial Division of Labour: social structures and geography of production).